

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Č., a. s.**, M.B., IČO: X. proti žalovanému: **1/ Ing. arch. J.D.**, nar. X., bytom D.L., žalovanej **2/ Ing. J.D.**, nar. X., bytom D.L., právne zastúpenej JUDr. R.E., advokátkou, D.L., **o zaplatenie 39 347,44 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 13 Cb/101/2010, o dovolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7. septembra 2011, č. k. 41Cob/210/2011-215, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej v 2/ rade Ing. J.D., nar. X., bytom D.L. **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením zo dňa 7. septembra 2011, č. k. 41Cob/210/2011-215 potvrdil uznesenie Okresného súdu Lučenec, č. k. 13Cb/101/2010-208, IČS: 6609215384 zo dňa 22. júna 2011.

Okresný súd Lučenec uznesením, č. k. 13Cb/101/2010-208 zo dňa 22. júna 2011 priznal žalovanej 2/ oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č. k. 13Cb/101/2010-167 zo dňa 24. septembra 2010 v rozsahu 70%. V odôvodnení uviedol, že na okresnom súde prebiehalo konanie o zaplatenie 39 347,44 eur s príslušenstvom. Okresný súd vydal dňa 24. septembra 2010 rozsudok, ktorým uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 39 347,44 eur spolu

s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania vo výške 2 360,50 eur. Dňa 9. novembra 2010 podali žalovaní 1/ a 2/ proti predmetnému rozsudku odvolanie, na základe čoho súd uznesením, č. k. 13Cb/101/2010-177 zo dňa 10. novembra 2010 uložil žalovanej 2/ povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania vo výške 2 360,50 eur. Žalovaná 2/ požiadala o oslobodenie od platenia súdneho poplatku z dôvodu, že jej priemerný mesačný príjem predstavuje sumu 70,15 eur. Z podnikateľskej činnosti v súčasnosti nemá žiadny príjem, nevlastní hnuiteľný majetok ani dopravný prostriedok, nie je držiteľkou žiadneho motorového, resp. prípojného vozidla, ktoré by mohla speňažiť. Vlastní dva byty; byt č. X., za ktorý spláca hypotekárny úver mesačne vo výške 225 eur. Na tomto byte viazne záložné právo S., a. s. B. z titulu poskytnutia hypotéky v r. 2006 a je na obdobie 15 rokov. Z predmetného bytu nemá žiadny príjem z prenájmu, čo preukázala pripojeným dokladom o mesačných zálohových platbách, ktoré platí mesačne vo výške 80,22 eur. Na byt č. X. pre nesplatenie celej výšky úverovej angažovanosti spoločnosťou V., a. s., ktorá sa dostala do konkurzu, si záložný veriteľ uplatnil svoje záložné právo, to znamená, že predmetný byt bude záložným veriteľom dražený, čo žalovaná 2/ preukázala doložením listu od S., a. s., B.. Z prenájmu tohto bytu má dočasný príjem vo výške 200 eur mesačne, z čoho povinná platba médií je 81,07 eur. Žalovaná 2/ uviedla, že má vyživovaciú povinnosť voči maloletej 13-ročnej dcére. S manželom má zrušené BSM od roku 2005. Okresný súd mal za to, že pomery účastníka, t. j. žalovanej 2/, odôvodňujú čiastočné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Žalovaná 2/ poberá mzdu, ktorej mesačná výška je 70,15 eur, nájomné vo výške 200 eur z prenájmu bytu č. X., teda mesačný príjem činí 270,15 eur, z ktorého žalovaná 2/ uhrádza mesačné zálohové platby vo výške 80,22 eur a platbu médií vo výške 81,07 eur. S prihliadnutím k majetkovým pomerom účastníka, ako aj na skutočnosť, že je spôsobilá hradiť trovy svojho právneho zástupcu, súd rozhodol tak, že žalovanej 2/ priznal oslobodenie od súdneho poplatku v rozsahu 70%, keďže mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach žalovanej 2/ uhradiť 30% súdneho poplatku z návrhu na začatie konania v sume 708,15 eur.

Proti uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná 2/. Uviedla, že súd mal vyhovieť jej žiadosti a mal ju oslobodiť od platenia súdneho poplatku v plnom rozsahu. Súdu vydokladovala príjem, uviedla svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery, ktoré preukazovali jej tvrdenie, spočívajúce v tom, že spĺňa podmienky na úplné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Skutočnosť, ktorú uviedol okresný súd o tom, že má finančné prostriedky na zaplatenie právneho zástupcu a z toho dôvodu jej priznal oslobodenie vo výške

70%, sa nezakladá na pravde, pretože právny zástupca už žalovanú 2/ nezastupuje. Nebola schopná uhrádzať finančné prostriedky za poskytnuté služby právneho zastupovania a s právnou zástupkyňou bola nútená uzatvoriť dohodu o ukončení poskytovania služieb právnej pomoci. Uviedla, že ju okresnému súdu spolu s odvolaním v prílohe zasiela. (Odvolací súd však podotkol, že prílohou odvolania dohoda o ukončení poskytovania služieb právnej pomoci nebola). Namietala, že v uznesení vo výrokovej časti je uvedené, že jej súd priznáva oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odvolania vo výške 70%, pričom v odôvodnení súd uvádza, že je povinná uhradiť 30% súdneho poplatku z návrhu na začatie konania. Preto nie je jednoznačné, aké oslobodenie jej súd priznáva vo výške 70%, resp. z akého súdneho poplatku. Žiadala celkové oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a nielen z určitých, resp. vybraných súdnych poplatkov. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a priznal jej oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnej výške.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu zistil, že žalovaná 2/ podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie. Okresný súd ju uznesením, č. k. 13Cb/101/2010-177 zo dňa 10. novembra 2010 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 2 360,50 eur za podané odvolanie. Žalovaná 2/ požiadala o oslobodenie od platenia súdneho poplatku vzhľadom na to, že sú u nej splnené podmienky na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Okresný súd zisťoval osobné, majetkové, zárobkové pomery žalovanej 2/ a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že tieto pomery odôvodňujú čiastočné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a priznal žalovanej 2/ oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odvolania v rozsahu 70%.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. a § 155 ods. 1 O. s. p. Čo sa týka námietky žalovanej 2/ v odvolaní, poukázal odvolací súd na to, že okresný súd skutočne napadnutým rozhodnutím priznal žalovanej 2/ oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odvolania. Z odôvodnenia je však zrejmé, že okresný súd odôvodňoval priznanie oslobodenia od súdneho poplatku z návrhu na začatie konania. Je pravdou, že žalovaná 2/ v žiadosti o oslobodenie od platenia súdneho poplatku neuviedla konkrétne, že žiada, aby jej súd priznal oslobodenie od platenia súdneho poplatku

za odvolanie, ale z obsahu návrhu vyplynulo, že požaduje oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku za odvolanie.

Ako je uvedené v odôvodnení rozhodnutia, odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že okresný súd sa vo svojom rozhodnutí podrobne vysporiadal s osobnými, majetkovými a sociálnymi pomermi žalovanej 2/. Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. musia byť pri oslobodení od platenia súdneho poplatku splnené obidve podmienky, a to jednak, ak to pomery účastníkov odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva. V danom prípade žalovaná 2/ podala spolu so žalovaným 1/ odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, ktorým bola zaviazaná na zaplatenie sumy 39 347,44 eur s príslušenstvom a nahradiť žalobcovi trovy konania. O odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku okresného súdu už odvolací súd rozhodol rozsudkom, č. k. 41Cob/349/2010 zo dňa 4. mája 2011 a rozsudok Okresného súdu Lučenec, č. k. 13Cb/101/2010-167 zo dňa 24. septembra 2011 potvrdil. Keďže žalovaná 2/ bola tak v konaní pred okresným súdom, ako aj v konaní pred krajským súdom neúspešná, je zřejmé, že ani druhá podmienka oslobodenia od zaplatenia súdneho poplatku nebola v danom prípade splnená.

Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že aj keď nebola žalovaná 2/ v odvolacom konaní úspešná, jej pomery odôvodňujú čiastočné priznanie oslobodenia od zaplatenia súdneho poplatku. Okresný súd správne rozhodol, keď jej priznal oslobodenie od súdneho poplatku za podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd dal v odôvodnení rozhodnutia žalovanej 2/ do pozornosti, že v prípade neschopnosti svoj dlh voči štátu v podobe poplatkovej povinnosti riadne a včas splniť, môže požiadať justičnú pokladnicu o splátky alebo odklad splatenia, prípadne o dočasné upustenie od vymáhania súdnej pohľadávky, ak ju nemožno prechodne vymáhať.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 41Cob/210/2011-215 zo dňa 7. septembra 2011 v spojitosti s uznesením Okresného súdu Lučenec, č. k. 13Cb/101/2010-208 zo dňa 22. júna 2011 podala žalovaná 2/ dovolanie s poukazom na § 237 písm. f) O. s. p., § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., pričom podaným dovolaním sa v zmysle § 243b ods. 2 O. s. p. domáha zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Žalovaná 2/ svoje dovolanie odôvodňuje tak, že podanou žiadosťou sa domáhala oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v plnom rozsahu. Dôvodila svoju žiadosť tým, že jej finančná situácia nedovoľuje uhradiť súdne poplatky. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že právnej zástupkyňi, ktorá ju zastupovala v prvostupňovom konaní, nebola schopná uhradiť poplatky za jej služby, preto bola spísaná dohoda o ukončení poskytovania služieb právnej pomoci. Žalovaná 2/ uviedla, že z podnikateľskej činnosti nemá príjem, nevlastní žiadne motorové vozidlo ani hnutel'ný majetok, ktorý by bola schopná speňažiť. Vlastní nehnuteľnosť, avšak táto je zaťažená záložným právom, ktoré viazne v prospech S., a. s. S manželom má zrušené BSM od roku 2005 a má vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére.

Na základe žiadosti žalovanej 2/ Okresný súd v Lučenci vydal uznesenie, č. k. 13Cb/101/2010-208 zo dňa 22. júna 2011, kde jej priznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov vo výške 70%. Na základe odvolania žalovanej 2/ odvolací súd uznesením, č. k. 41Cob/210/2011-215 rozhodol tak, že uznesenie prvostupňového súdu potvrdil. Krajský súd ako odvolací súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 2/ nie je dôvodné. Vo svojom rozhodnutí krajský súd v odôvodnení okrem iného uviedol, že súdu nebola dohoda o ukončení poskytovania služieb právnej pomoci predložená ako príloha. Žalovaná 2/ však tvrdí, že táto dohoda súdu odoslaná bola, avšak nevie vysvetliť, z akého dôvodu by ju súd nemal mať. Pravdepodobne pri preberaní a rozbaľovaní pošty sa musela založiť do inej právnej veci. Na druhej strane, pokiaľ mal súd za to, že táto nebola priložená, mohol vyzvať žalovanú 2/ na jej doloženie, pretože žalovaná 2/ bola v tom domnení, že túto dohodu súd obdržal. Dozvedela sa o tejto skutočnosti až následne) po obdržaní rozhodnutia krajského súdu. V tejto súvislosti žalovaná 2/ zároveň uvádza, že tak prvostupňový súd, ako aj druhostupňový súd rozhodol bez toho, že by bola žalovaná 2/ k predmetnej veci - žiadosti vypočutá. Tým v podstate žalovanej 2/ bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože v obidvoch prípadoch, tak na okresnom súde, ako aj na krajskom súde bolo rozhodnuté bez jej účasti, resp. bez jej výpovede a vyjadrení a pokiaľ súd mal pochybnosť o niečom, podľa názoru žalovanej 2/, túto mal vypočuť. Žalovaná 2/ ďalej uvádza, že podľa jej názoru, účastník v zmysle Občianskeho súdneho poriadku a Ústavy SR má mať zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní, ide o nezanedbateľné a základné ústavné právo účastníka konania, a to v každom štádiu procesného postupu. Žalovaná 2/ má za to, že v tomto smere nesprávne vec vyhodnotil aj odvolací súd, čím postupom oboch súdov došlo k odňatiu možnosti žalovanej 2/ konať pred súdom.

Žalovaná 2/ v dovolaní ďalej uvádza, že čo sa týka druhého dovolacieho dôvodu, a to nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Žalovaná 2/ má za to, že tak prvostupňový súd, ako aj druhostupňový súd nesprávne postupoval, keď jej nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnej výške. Žalovaná 2/ uvádza, že z dôvodu, že hoci uvedenú dohodu o ukončení poskytovania právnych služieb už predložila, pričom, keď mal súd za to, že táto dohoda nebola predložená, mal žalovanú 2/ vyzvať, hoci tak neurobil, preto túto dohodu opätovne predložila. Tak z dohody, ako aj z dôvodov, ktoré podrobne rozpísala, tak v žiadosti, ako aj v odvolaní, je žalovaná 2/ toho názoru, že súdmi stanovený postup nebol správny a mal jej priznať oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v plnej výške, t. j. vo výške 100% a nielen vo výške 70%.

Žalovaná 2/ uvádza, že s takýmito rozhodnutiami súdu okresného, ako aj krajského nemôže súhlasiť. Súčasne žalovaná 2/ uviedla, že v tomto konaní podáva aj mimoriadny opravný prostriedok, nakoľko s rozhodnutím súdu čo do merita veci o zaplatenie 39 347,44 eur s prísl. nesúhlasí, s týmto sa nestotožňuje a má za to, že v obdobnej veci senát v inom zložení rozhodol úplne odlišne, a to vo veci na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 14Cb/102/2010 v spojitosti s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 43Cob/362/2010.

Žalovaná 2/ je toho názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou, a to v tom zmysle, že keďže odvolací súd rozhoduje v senáte, mal v záhlaví uviesť, v akom zložení bol senát, pričom takto odvolací súd nepostupoval. V záhlaví konkretizoval súd len účastníkov konania, avšak neuviedol zloženie senátu. Žalovaná 2/ má taktiež za to, že súd nesprávne uviedol aj tú okolnosť, keď uviedol vo svojom rozhodnutí, že žalovaní, resp. aj žalovaná 2/ je zastúpená právnou zástupkyňou JUDr. R.E.. Toto sa nezakladá na pravde, žalovaná 2/ v konečnom dôsledku to uviedla aj vo svojom odvolaní a tiež to potvrdzuje aj dohoda o ukončení poskytovania právnych služieb.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná 2/ navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutia a vrátil veci na ďalšie konanie, pričom zároveň žiada, aby v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p. dovolací súd pred rozhodnutím o tomto dovolaní odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalovaná 2/ zároveň žiadala, aby bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov a aby jej bol ustanovený z radov advokátov právny zástupca v tomto konaní, nakoľko jej finančná situácia ju na to oprávňuje.

Žalovaná 2/ podala dňa 2. mája 2012 doplnenie dovolania. V ňom žalovaná 2/ opäť uviedla, že postupom súdov obidvoch stupňov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ak tieto svoje rozhodnutia zdôvodnili čiastočne aj tým, že nepredložila dohodu o ukončení právneho zastupovania, pričom ju na jej doloženie nevyzvali. Žalovaná 2/ mala za to, že súdu túto dohodu predložila, a teda táto sa v spise nachádza a ak tomu tak nebolo, pričom sa na jej existenciu vo svojich písomných podaniach odvoláva, súd ju na jej predloženie mal vyzvať a nie bez ďalšieho rozhodnúť, ako keby táto dohoda neexistovala. Tiež čo sa majetkových pomerov žalovanej 2/ týka, táto má za to, že splňa všetky podmienky na úplné priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, podrobne súdu svoje majetkové pomery popísala a dokladovala, a preto má za to, že súdy obidvoch stupňov pochybili, ak jej bolo priznané len čiastočné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí ďalej uvádza, že pre oslobodenie od súdnych poplatkov musia byť súčasne splnené dve podmienky, a to tak pomery účastníka konania, ako aj to, že nejde zjavne o bezúspešné alebo svojvoľné uplatňovanie, alebo bránenie práva. Nakoľko v prípade žalovanej 2/ už bolo rozhodnuté v merite veci aj odvolacím súdom, pričom táto v konaní nebola úspešná, došlo tým k nesplneniu druhej podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov, teda zjavne bezúspešnému bráneniu práva. V takomto výklade uvedenej podmienky priznania oslobodenia od platenia súdnych poplatkov sa nemožno stotožniť s názorom odvolacieho súdu, a to z toho dôvodu, že v danom konkrétnom prípade síce došlo medzičasom už aj k rozhodnutiu vo veci samej, avšak rozhodnutie súdu o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov nezávisí od výsledku konania. Je potrebné rozlišovať samotný výsledok konania, ktorý vzíde z vykonaného dokazovania a následného právneho posúdenia veci a bezúspešné alebo svojvoľné bránenie, alebo uplatňovanie práva. Ak aj žalovaná 2/ bola v konaní vo veci samej neúspešná, to ešte samo osebe neznamená, že v konaní z jej strany išlo o svojvoľné alebo zjavne neúspešné uplatňovanie či bránenie práva. Súdy o žiadostiach o oslobodenie od súdnych poplatkov spravidla rozhodujú ešte pred rozhodnutím vo veci samej, a teda nie je vopred jasné, či každý účastník, ktorému sa oslobodenie od súdnych poplatkov prizná, bude v konaní úspešný. Podľa názoru žalovanej 2/, výsledok konania vo veci samej na rozhodovanie o takejto žiadosti nemá nijaký vplyv.

O zjavne bezúspešné alebo svojvoľné uplatňovanie či bránenie práva ide tam, kde je podaná zjavne neopodstatnená žaloba, resp. dochádza zo strany protistrany k zjavne bezúspešnému a nedôvodnému bráneniu uplatneného práva, čo v danom konkrétnom prípade naplnené nebolo. Na základe vyššie uvedených skutočností mala žalovaná 2/ za to, že súdy obidvoch stupňov pri posudzovaní jej žiadosti postupovali nesprávne, a preto podala uvedené dovolanie.

V petite žalovaná 2/ navrhuje, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 243b ods. 2, 3 O. s. p. zrušil uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 41Cob/210/2011 zo dňa 7. septembra 2011 a zároveň aj uznesenie Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 13Cb/101/2010 zo dňa 22. júna 2011 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pre prípad úspechu v dovolacom konaní si žalovaná 2/ uplatnila nárok na priznanie náhrady trov konania za právne zastupovanie v súlade s ustanovením § 15 ods. 2 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, a to vo výške podľa prílohy - vyčíslenie náhrady trov právneho zastupovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ust. § 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zákonom stanovenej lehote (ust. § 240 ods. 1 O. s. p.) a má náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p., skúmal, či mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno podľa ust. § 236 a nasl. O. s. p. napadnúť dovolaním.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Pretože dovolanie žalovanej 2/ smeruje voči uzneseniu súdu prvého stupňa a uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie prvostupňového súdu potvrdené, dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 239 O. s. p. V zmysle ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak; a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska a podľa odseku 2) vyššie uvedeného ustanovenia, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o uznesenie o návrhu

na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolací súd na základe citovaného ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. konštatoval, že prípustnosť dovolania nie je možné vyvodit' na základe predmetného ustanovenia, keďže nenapĺňa ani jeden tam uvedený dôvod, pre ktorý by bolo možné odvodiť v danej veci prípustnosť dovolania.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak; a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát (§ 237 O. s. p.).

Dovolací súd po preskúmaní rozhodnutia napadnutého dovolaním, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dospel k názoru, že v predmetnej veci nedošlo k vadám taxatívne uvedeným v ust. § 237 písm. a), b), c), d), e) a g) O. s. p., a preto prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. a), b), c), d), e) a g) O. s. p. nie je daná.

Dovolateľka vo svojom dovolaní prípustnosť dovolania vyvodzuje podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p., t. j. že jej ako účastníčke konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Žalovaná 2/ - dovolateľka ako prvú vadu konania, t. j. postup súdu, ktorým jej bolo znemožnené realizovať procesné práva priznané jej O. s. p. uviedla, že odvolací súd prejednal jej odvolanie bez nariadenia pojednávania, a preto nebola ani vypočutá.

Podľa ust. § 214 ods. 1 a 2 O. s. p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (O. s. p. v znení platnom v čase rozhodnutia odvolacieho súdu). V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Predmetom odvolacieho konania nebolo prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej, ale rozhodnutia - uznesenia súdu prvého stupňa o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalovanej 2/. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry ESĽP nemožno vyvodiť, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Preto odvolací súd, ak rozhodol o odvolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu prvostupňového súdu o oslobodení od súdnych poplatkov bez nariadenia pojednávania a jej vypočutia, postupoval správne v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p., t. j. postupoval zákonne a tento postup odvolacieho súdu nemožno kvalifikovať ako postup, ktorým súd odňal dovolateľke možnosť konať pred súdom. Nie je podstatné pre posúdenie osobných, majetkových a sociálnych pomerov podľa ust. § 138 ods. 1 O. s. p. osobná účasť žiadateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže súd musí vychádzať pri posudzovaní návrhu z relevantných dôkazov, kedykoľvek overiteľných a preukázateľných. Takýmto nepochybne zodpovedá potvrdenie o osobných, majetkových a sociálnych pomeroch žiadateľa.

Dovolací súd preto nepovažoval tvrdenie dovolateľky o porušení jej práva, a to práva osobnej prítomnosti na neverejnom pojednávaní a jej vypočutia za nedôvodné.

Podľa ust. § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa ust. § 36 ods. 3 O. s. p. v konaní pred krajským súdom ako súdom prvého stupňa koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu, v odvolacom konaní koná a rozhoduje senát.

Podľa ust. § 169 ods. 1 O. s. p. v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

Dovolací súd konštatoval, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu má náležitosti vyžadované v ust. § 169 ods. 1 O. s. p., t. j. je v ňom uvedený súd, ktorý ho vydal, taktiež obsahuje označenie účastníkov a veci, má výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V napadnutom uznesení je uvedený deň a miesto vydania uznesenia. Preto námietka dovolateľky, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu postráda zloženie senátu, je irelevantná, rovnako ako označenie právnej zástupkyne žalovanej 2/, keďže O. s. p. označenie právnych zástupcov účastníkov v uznesení a ani zloženie senátu nevyžaduje. Žalovaná 2/ nepreukázala, že doručila odvolaciemu súdu Dohodu o ukončení poskytovania právnych služieb s advokátkou JUDr. R.E. a dovolací súd je názoru, že uvedenie právneho zástupcu žalovanej 2/ v záhlaví napadnutého uznesenia za týchto okolností nie je z pohľadu prípustnosti dovolania takou vadou, ktorá by mala za následok zmätočnosť napadnutého uznesenia.

K doplneniu dovolania podaného žalovanou 2/ dovolací súd neprihliadol, keďže toto bolo podané po lehote na podanie dovolania (§ 242 ods. 3 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, považujúc dôvody dovolania žalovanej 2/ za nespôsobilé prívodiť v predmetnej veci prípustnosť dovolania, preto dovolanie žalovanej 2/ podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2012

JUDr. Darina Ličková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová